

Fremsat den 13. december 2017 af børne- og socialministeren (Mai Mercado)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Mulighed for forbud mod enheder, der muliggør internetadgang, undersøgelse af effekter samt brug af afskærmningslokale m.v. i boformer med sikrede afdelinger)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 1543 af 13. december 2016 og § 1 i lov nr. 660 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 137 e, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Der kan træffes afgørelse om indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse er anbragt i en boform, jf. § 108.

Stk. 2. For personer, der er omfattet af stk. 1, og som er anbragt i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger, kan der endvidere træffes afgørelse om indgreb efter § 137 h, stk. 3-5, og § 137 j, stk. 2.

Stk. 3. Der kan træffes afgørelse om indgreb efter § 137 h, stk. 7, over for besøgende til personer, der er omfattet af stk. 1.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

2. I § 137 f, stk. 1 og 2, ændres »§ 137 g-§ 137 j« til: »§ 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

3. I § 137 f, stk. 4, indsættes efter »Indgreb«: »efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«, og i stk. 5 indsættes efter »indgreb«: »efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

4. I § 137 g indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Driftsherren af en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan beslutte, at der i hele boformen nedlægges et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt disse

muliggør internetadgang. Nedlægges der forbud efter 1. pkt., skal driftsherren sørge for, at de anbragte i boformen på anden vis har adgang til internettet.«

5. Overskriften før § 137 h affattes således:

»Undersøgelser«.

6. I § 137 h indsættes som stk. 2-8:

»Stk. 2. I boformer, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan der anvendes scannere for at forhindre, at de anbragte eller besøgende til de anbragte besidder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med.

Stk. 3. Over for anbragte i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan der, når der foreligger begrundet mistanke om, at den anbragte er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet, og risikoen herved er forsøgt imødegået ved anvendelse af scanner efter stk. 2, træffes afgørelse om undersøgelse af, hvilke effekter den anbragte har på sin person. Der skal altid deltage mindst to ansatte ved undersøgelsen. En undersøgelse, der indebærer afklædning, må kun foretages og overværes af to ansatte personer af samme køn som den anbragte.

Stk. 4. Over for anbragte i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan der, når der foreligger mistanke om, at posten indeholder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet, uden retskendelse træffes afgørelse om åbning og kontrol af post til den anbragte. Indgrebet skal ske i den anbragtes påsyn. Indgrebet kan dog gennemføres uden den anbragtes påsyn, hvis det er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Den anbragte skal i så fald orienteres straks efter, at indgrebet er gennemført.

Stk. 5. Post, der af grunde nævnt i stk. 4, ikke bør udleveres, skal tilbagesendes, men kan dog tilbageholdes, så længe

det af sikkerhedsmæssige hensyn anses for påkrævet. Afsenderen skal gøres bekendt med tilbageholdelsen.

Stk. 6. En anbragt person har ret til ukontrolleret brevveksling med offentlige myndigheder, advokater, værger og bistandsværger.

Stk. 7. Over for besøgende til en anbragt person, kan der, når der foreligger mistanke om, at den besøgende medbringer effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet, og risikoen herved er forsøgt imødegået ved anvendelse af scanner efter stk. 2, træffes afgørelse om undersøgelse af effekter, herunder tasker og pakker, der bringes ind i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger. Undersøgelsen kan endvidere omfatte den besøgendes yderbeklædning. Afgørelsen træffes over for såvel den besøgende som den anbragte person. Det er en forudsætning for undersøgelse af effekter, som den besøgende bærer på sin krop, at der foreligger begrundet mistanke om, at den besøgende vil foretage indsmugling.

Stk. 8. Effekter, der af grunde nævnt i stk. 7, ikke bør bringes ind i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger, kan tilbageholdes og opbevares i et aflåst rum eller skab under besøget og udleveres til den besøgende, når den pågældende forlader boformen. Det samme gælder effekter, der er fundet ved anvendelse af scanner efter stk. 2.«

7. *Overskriften før § 137 j* affattes således:

»Aflåsning af den anbragtes bolig for natten og anbringelse i afskærmningslokalet«.

8. I § 137 j indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan træffes afgørelse om, at anbragte i en boform efter § 108 med sikrede afdelinger skal anbringes i et afskærmningslokalet, når der er overhængende fare for, at den anbragte skader sig selv eller andre. Anbringelsen skal være så kortvarig som mulig og må ikke udstrækkes ud over to timer.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

9. I § 137 j, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og stk. 2«, i nr. 3 indsættes efter »boligen«: »eller afskærmningslokalet«, og i nr. 4 indsættes efter »sin bolig«: »eller afskærmningslokalet,«.

10. I § 137 l, stk. 1, ændres »§ 137 g-§ 137 j« til: »§ 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

11. I § 137 m, stk. 1, ændres »§ 137 g-§ 137 j« til: »§ 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

12. I § 137 m indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Registreringen efter stk. 1 skal for indgreb efter § 137 h, stk. 7, endvidere indeholde oplysninger om den besøgendes navn.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
  - 1.1. Baggrund
2. Sammenhæng til det strafferetlige system
3. Lovforslagets hovedpunkter
  - 3.1. Indførelse af mulighed for nedlæggelse af forbud mod enheder, der muliggør internet adgang
    - 3.1.1. Gældende ret
    - 3.1.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
    - 3.1.3. Den foreslåede ordning
  - 3.2. Indførelse af mulighed for anvendelse af scannere
    - 3.2.1. Gældende ret
    - 3.2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
    - 3.2.3. Den foreslåede ordning
  - 3.3. Indførelse af mulighed for undersøgelse af den anbragte person
    - 3.3.1. Gældende ret
    - 3.3.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
    - 3.3.3. Den foreslåede ordning
  - 3.4. Indførelse af mulighed for åbning og kontrol af post til den anbragte
    - 3.4.1. Gældende ret
    - 3.4.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
    - 3.4.3. Den foreslåede ordning
  - 3.5. Indførelse af mulighed for undersøgelse og opbevaring af effekter for besøgende
    - 3.5.1. Gældende ret
    - 3.5.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
    - 3.5.3. Den foreslåede ordning
  - 3.6. Indførelse af mulighed for brug af afskærmningslokale
    - 3.6.1. Gældende ret
    - 3.6.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
    - 3.6.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen har fokus på, at kommuner skal have de nødvendige indgrebsmuligheder over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform på det sociale område på baggrund af en straffesag.

Med lovforslaget indføres en række indgrebsmuligheder, som kan anvendes i boformer, jf. § 108 i lov om social service (herefter serviceloven), med sikrede afdelinger. Formålet med lovforslaget er at opretholde ordenen og sikkerheden i boformer med sikrede afdelinger samt at forebygge ny kriminalitet.

Forslaget omhandler udelukkende personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform, jf. § 108,

med sikrede afdelinger i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse. De foreslåede indgrebsmuligheder kan således alene anvendes i boformer, der har sikrede afdelinger. Indgrebsmulighederne kan anvendes på alle disse boformers afdelinger, dvs. også boformernes eventuelle åbne afdelinger.

Det er hensigten med de foreslåede supplerende indgreb, at de alene skal anvendes i situationer, hvor det er nødvendigt, og hvor den socialpædagogiske indsats har været forsøgt, men ikke har været tilstrækkelig.

Det bemærkes, at Folketingets Ombudsmand overvåger forholdene i de pågældende boformer, ligesom socialtilsynet fører et driftsorienteret tilsyn med boformerne efter reglerne i lov om socialtilsyn.

1.1. Baggrund

Med vedtagelsen af lov nr. 495 af 21. maj 2013 om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område besluttede Folketinget enstemmigt at indføre særskilt regulering i servicelovens kapitel 24 a om fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v. Formålet med reglerne var at sikre fuldbyrdelsen af de strafferetlige foranstaltninger, som kommunerne udmønter på det sociale område over for personer, der er frihedsberøvet og anbragt i boformer efter servicelovens § 108 på baggrund af en strafferetlig afgørelse. Med lovændringen blev der indført følgende indgrebsmuligheder:

- Indskrænkning i den anbragtes adgang til internet og telefon, jf. servicelovens § 137 g.
- Undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele, jf. servicelovens § 137 h.
- Inddragelse af den anbragtes effekter, jf. servicelovens § 137 i.
- Aflåsning af den anbragtes bolig for natten, jf. servicelovens § 137 j.

Alle fire indgrebsmuligheder kan anvendes over for anbragte i boformer efter servicelovens § 108. Det gælder såvel boformer med sikrede afdelinger som boformer uden sikrede afdelinger.

Lovændringen var en udmøntning af satspuljeaftalen for 2013-2016.

Siden kapitel 24 a blev indført i serviceloven i 2013, har der været tilfælde, hvor personer anbragt i en boform på baggrund af en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse har været i stand til at fortsætte deres kriminelle adfærd, f.eks. ved at en pædofilidømt anbragt, der har en dom om overvåget adgang til internettet, har haft kontakt til mindreårige via internettet. Dertil kommer, at institutionen Kofoedsminde er særligt udfordret på grund af målgruppen for dens sikrede afdelinger. På denne baggrund finder regeringen, at de gældende regler i serviceloven er utilstrækkelige til at sikre formålet med anbringelsen af domsanbragte personer, herunder til at forebygge eller forhindre, at de pågældende begår kriminalitet under anbringelsen. Det er derfor regeringens opfattelse, at der er behov for at supplere indgrebsmulighederne i servicelovens kapitel 24 a med yderligere indgrebsmuligheder. Regeringen vurderer, at behovet for at supplere de gældende indgrebsmuligheder alene eksisterer i boformer, der har sikrede afdelinger, dvs. i skrivende stund alene i den regionale boform, Kofoedsminde. Børne- og Socialministeriet har været i dialog med Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedsminde, om, hvilke indgrebsmuligheder regionen finder det nødvendigt at føje til servicelovens kapitel 24 a for at kunne opretholde ordenen og sikkerheden på Kofoedsminde samt forebygge ny kriminalitet.

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 495 af 21. maj 2013 om kriminalpræventive sociale indsatser blev det i forbindelse med loven besluttet, at virkningerne af lovændringerne for

de berørte borgere og kommunerne skulle evalueres 2 år efter, at lovændringerne trådte i kraft den 1. juli 2013, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 160 som fremsat, side 16.

Rambølls rapport fra december 2015, "Evaluering af virkninger af kapitel 24 a i serviceloven om fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v.", viser, at loven har været anvendt i begrænset omfang, og at indgrebene er anvendt over for en snæver gruppe af borgere. Personalet i de boformer, som har anvendt indgrebene, vurderer, at indgrebsmulighederne har øget sikkerheden og trygheden både for personale og øvrige beboere, fordi personalet har fået mulighed for at handle hurtigt og ikke behøver at inddrage politiet f.eks. for at konfiskere farlige effekter, hvis det er nødvendigt.

Evalueringen viser også, at de boformer, som ikke har anvendt indgrebsmulighederne, eller kun har anvendt dem i begrænset omfang, enten ikke oplever situationer, hvor indgreb har været nødvendigt, eller at de opnår intentionen om at undgå indgreb gennem det socialpædagogiske arbejde, f.eks. ved at indgå frivillige aftaler med de anbragte borgere. Dette indikerer, at boformerne lykkes med at forebygge indgreb via det socialpædagogiske arbejde.

Endelig viser evalueringen, at ledere og medarbejdere i boformerne er bevidste om, at indgrebene kun skal anvendes, hvis der ikke er mulighed for at anvende et mindre indgribende tiltag. Ledere og medarbejdere i boformerne overvejer også, hvordan det gøres mest nænsomt for både den berørte anbragte borger og personalet uden at skade eller tilbagesætte det socialpædagogiske relationelle arbejde. Evalueringen viser også, at indgreb i nogle tilfælde kan bevirke en positiv ændring for borgerens og personalets relation og det videre pædagogiske arbejde.

2. Sammenhæng til det strafferetlige system

Det følger af straffelovens § 16, stk. 1, at personer, der på gerningstidspunktet var mentalt retarderede i højere grad, ikke straffes. Det følger endvidere af straffelovens § 16, stk. 2, at personer, der på gerningstidspunktet var mentalt retarderede i lettere grad, ligeledes ikke straffes, medmindre særlige omstændigheder taler for at pålægge straf. Tilsvarende gælder personer, der på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand, som ganske må ligestilles med mental retardering.

Hvis en person fritages for straf i medfør af straffelovens § 16, kan retten efter straffelovens § 68 træffe bestemmelse om anvendelse af andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Hvis mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling m.v. ikke findes tilstrækkelige, kan det efter straffelovens § 68, 2. pkt., bestemmes, at den pågældende skal anbringes på et hospital for sindslidende, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for admini-

strativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.

Det følger af straffelovens § 69, at retten, hvis det findes formålstjenligt, i stedet for at idømme straf kan træffe bestemmelse om foranstaltninger som nævnt i straffelovens § 68, 2. pkt., hvis gerningsmanden på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, og som ikke er af den i straffelovens § 16 nævnte beskaffenhed.

Endelig følger det af straffelovens § 73, stk. 1, at hvis en person, der har begået en strafbar handling, men som efter dennes foretagelse, og før dom er afsagt, er kommet i en ikke blot forbigående tilstand af den art, der er nævnt i straffelovens §§ 16 eller 69, afgør retten, om straf skal idømmes eller bortfalde. Hvis det findes formålstjenligt, kan retten bestemme, at foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 eller 69 skal anvendes i stedet for straf, eller indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes.

Foranstaltninger over for personer med psykiske lidelser iværksættes af sygehusvæsenet, der drives af regionerne efter sundhedslovgivningen, hvor der i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien er fastsat regler om indgreb blandt andet i form af frihedsberøvelse, tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse.

Det er anklagemyndighedens opgave at nedlægge påstand om den foranstaltning, der efter anklagemyndighedens opfattelse er bedst egnet til at forebygge lovovertrædelser, der begås af psykisk afvigende kriminelle.

Rigsadvokaten har i Rigsadvokatmeddelelsen fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af straffesager vedrørende psykisk afvigende kriminelle. Det fremgår af meddelelsens afsnit om psykisk afvigende kriminelle, at der ved vurderingen af, hvilken foranstaltning, der bør nedlægges påstand om, indgår en afvejning af sikkerheds- og behandlingsmæssige hensyn, men også proportionalitetsbetragtninger under hensyntagen til kriminalitetens art og grovhed.

Det fremgår af Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om psykisk afvigende kriminelle, der omfatter personkredsen i straffelovens § 16, stk. 1, 2. pkt., og § 16, stk. 2, at anklagemyndigheden kan nedlægge påstand om bl.a.:

- 1) Dom til anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap (type 1). Påstanden anvendes over for mentalt retarderede personer, der må anses som udtalt farlige og derfor frembyder nærliggende risiko for personfarlige handlinger.
- 2) Dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, således at domfældte efter bestemmelse fra kommunen kan overføres til sikret afdeling (type 2). Påstanden anvendes typisk over for mentalt retarderede, der har begået personfarlig kriminalitet i form af f.eks. brandstiftelse, røveri, voldtægt

eller vold, og hvor det skønnes, at den mentalt retarderede har behov for konstant overvågning, og at der er risiko for ny personfarlig kriminalitet, således at den mentalt retarderede i givet fald hurtigt skal kunne overføres til sikret afdeling.

- 3) Dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap (type 3). Påstanden anvendes typisk over for mentalt retarderede, der har begået personfarlig kriminalitet i form af f.eks. brandstiftelse, røveri, voldtægt eller vold, og hvor det skønnes, at den mentalt retarderede har behov for konstant overvågning.
- 4) Dom om tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap (type 4). Påstanden anvendes i sager, hvor det må påregnes, at en social indsats i form af tilsyn kan være tilstrækkelig, men hvor der kan opstå behov for, at den mentalt retarderede skal anbringes i institution.
- 5) Dom om tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedernes bestemmelse om ophold og arbejde (type 5). Påstanden anvendes over for mentalt retarderede, der skønnes at have behov for social støtte i dagligdagen.

Retten træffer afgørelse om foranstaltninger efter straffelovens §§ 68, 69 eller 73 over for den personkreds, der er omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 2. pkt., og § 16, stk. 2. Disse foranstaltninger iværksættes efterfølgende af kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp til borgeren efter serviceloven, herunder i boformer, der ikke har sikrede afdelinger. Tilsvarende udmøntes rettens afgørelser, jf. retsplejelovens §§ 765 og 777, om anbringelse af varetægtsarrestanter i en boform på det sociale område i den kommune, der har pligt til at yde hjælp til borgeren efter serviceloven.

Der er fastsat regler om udgang i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 (senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1184 af 6. december 2012) om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret. For personer, der er dømt til anbringelse i hospital eller sygehusafdeling for sindslidende med udtagelse af Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, træffer overlægen afgørelse om adgang til udgang m.v., jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1. Regionsrådet træffer afgørelse om adgang til udgang m.v. for personer, der er dømt til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, at Statsadvokaten træffer afgørelse om udgange, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1 og 2. Afgørelser om udgang for personer, der er anbragt ved Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, træffes af Justitsministeriet, jf. bekendtgørelsens § 12.

Personer, der efter reglerne i retsplejelovens §§ 765 eller 777 er varetægtsfængslet i surrogat, er omfattet af reglerne i retsplejelovens § 771 og § 772, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., om besøg og brevveksling m.v. Det følger af servicelovens § 108, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis. Efter servicelovens § 108, stk. 7, fastsætter børne- og socialministeren regler om særlige sikkerhedsforanstaltninger i boformer, der er omfattet af § 108, stk. 1, og om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer i de boformer, der er omfattet af stk. 1, når disse personer 1) efter retskendelse skal underkastes mentalundersøgelse, 2) i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse, eller 3) som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse. Bemyndigelsen i servicelovens § 108, stk. 7, er anvendt til udstedelse af bekendtgørelse nr. 839 af 20. juni 2017 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service. Det fremgår af § 19 i bekendtgørelsen, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om ophold i boformer efter servicelovens § 108, stk. 1, for personer omfattet af servicelovens § 108, stk. 7, nr. 1-3, om ophold i særligt sikret afdeling i den udstrækning, det er fastsat af retten. Efter § 18, stk. 4, i bekendtgørelsen har kommunalbestyrelsen for Lolland Kommune pligt til at etablere tilbud i form af en særligt sikret afdeling på Kofoedsminde og til i dette tilbud at modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt sikret botilbud, jf. servicelovens § 108, stk. 7, nr. 1-3. Ved en særligt sikret afdeling forstås, ifølge bekendtgørelsens § 18, stk. 1, en afdeling i en boform efter servicelovens § 108, stk. 1, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst. En person, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 på baggrund af en strafferetlig afgørelse, kan være omfattet af servicelovens kapitel 24 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og af servicelovens kapitel 24 a om fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger. Der kan klages over afgørelser om indgreb efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Indførelse af mulighed for nedlæggelse af forbud mod enheder, der muliggør internetadgang

3.1.1. Gældende ret

Serviceoven giver ikke mulighed for, at der i boformer efter servicelovens § 108, herunder boformer med sikrede afdelinger, kan nedlægges et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets eller andre enheder.

Med bekendtgørelse nr. 1431 af 1. december 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold er der hjemmel til, at Energistyrelsen kan give tilladelse til forsøg med målrettet jamming (blokering af internet- og telefonsignalet) på celleværelse eller eventuelt afdelingsniveau i institutioner på Direktoratet for Kriminalforsorgens område og på boformer på det sociale område, herunder Kofoedsminde. En sådan tilladelse foreligger ikke på nuværende tidspunkt for boformen, Kofoedsminde.

3.1.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Der er kun én boform i Danmark, som har sikrede afdelinger for udviklingshæmmede - Kofoedsminde i Lolland Kommune. Kofoedsminde huser personer, som har fået en dom, eller som er idømt en foranstaltning i et åbent eller sikret miljø. I skrivende stund har Kofoedsminde en åben afdeling med ca. 5 beboere og 14 sikrede afdelinger med ca. 65 beboere.

Tre af beboerne på Kofoedsminde har et vilkår i deres strafefdom, som forbyder dem i at have uovervåget adgang til telefon og internet. De resterende ca. 67 beboere har ikke et sådant domsvilkår, og de har således ret til at være i besiddelse af telefoner, computere og andre enheder med netværks- og internetadgang. For at forhindre at beboere med domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet får fat i telefoner, smartphones eller lignende fra beboere uden et sådant domsvilkår, er beboerne med domsvilkår om telefon og internet anbragt på en separat sikret afdeling.

I praksis sker det dog alligevel af og til, at en beboer med domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet får fat i en telefon, smartphone eller lignende via en af de andre beboere. Dette sker, fordi beboerne omgås hinanden under beskæftigelse.

På den baggrund vurderes det, at der er behov for hjemmel til, at der i boformer med sikrede afdelinger kan nedlægges et forbud mod enheder, der muliggør internetadgang. Dette skal især ses i lyset af de sager, hvor pædofilidømte anbragte har haft kontakt til mindreårige piger over internettet fra Kofoedsminde. Et andet eksempel på en situation, der kan forhindres med det pågældende forbud, er situationer, hvor pædofilidømte anbragte bestiller voldtægter af mindreårige over nettet.

Derudover vil forbuddet også kunne forhindre de anbragte i at bestille ulovlige genstande over internettet, som f.eks. euforiserende stoffer og våben.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der skabes hjemmel til, at driftsherren af en boform, jf. § 108 i serviceloven, med sikrede afdelinger kan beslutte, at der i hele boformen nedlægges et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt disse muliggør internetadgang.

Forbuddet skal sikre, at beboere, der har et vilkår i deres dom, som forbyder dem at have uovervåget adgang til telefon og internet, ikke har mulighed for at skaffe sig dette.

Såfremt et generelt forbud nedlægges, skal driftsherren sørge for, at de anbragte i boformen på anden vis har adgang til internettet, for eksempel ved at der etableres et lokale med computere med internetadgang, som de anbragte kan benytte sig af i et nærmere fastsat tidsrum. De beboere, der har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, skal overvåges manuelt, dvs. ved personligt opsyn, af personale i boformen, når de anvender rummet. På denne måde får beboerne fortsat adgang til f.eks. at kommunikere med deres familier eller læse nyheder.

Forbuddet vil alene omfatte computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt disse muliggør internetadgang. Forbuddet omfatter således ikke fastnettelefoner og mobiltelefoner, som ikke kan anvendes til at gå på internettet.

Ministeriet vil i 2021 tage stilling til, om der fortsat er behov for den foreslåede hjemmel. Dette skal ses i lyset af, at det på dette tidspunkt er undersøgt, om der er mulighed for at jamme internetsignalet, jf. bekendtgørelse nr. 1431 af 1. december 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold.

3.2. Indførelse af mulighed for anvendelse af scannere

3.2.1. Gældende ret

Efter servicelovens § 137 h kan der træffes afgørelse om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform, jf. servicelovens § 108, på baggrund af en straffesag.

3.2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

På baggrund af de erfaringer med de eksisterende indgrebsmuligheder efter kapitel 24 a, der fremgår af afsnit 1.1, og dialog med Region Sjælland er det ministeriets vurdering, at der er behov for at tydeliggøre, at personalet i boformer med sikrede afdelinger efter servicelovens § 108, kan anvende scannere for at forhindre, at de anbragte eller besøgende til de anbragte besidder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med, og at scanning kan foretages uden den pågældendes informerede samtykke. Genstande, som kan opdages ved scanning er for eksempel knive, der kan anvendes som våben, usb-stik, der indeholder børnepornografi. Scanning kan også anvendes til

at sikre, at en beboer med domsvilkår om overvåget telefon og internet ikke er i besiddelse af mobiltelefoner, smartphones eller lignende.

Behovet for anvendelse af scannere skal især ses i lyset af de sager, hvor anbragte har fortsat deres kriminelle adfærd, f.eks. ved at en pædofilidømt anbragt har haft kontakt til mindreårige via telefon eller internet.

Ministeriet finder i øvrigt, at muligheden for anvendelse af scannere er en naturlig forlængelse af den eksisterende indgrebsmulighed i servicelovens § 137 h om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den gældende bestemmelse i servicelovens § 137 h om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele suppleres, således at der gives mulighed for at anvende scannere for at forhindre, at de anbragte eller besøgende til de anbragte besidder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med.

Anvendelse af scannere vil efter bestemmelsen kunne ske rutinemæssigt for at undersøge, om den anbragte eller besøgende opbevarer genstande på sin person, som kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med.

Forslaget om anvendelse af scannere skal ses i sammenhæng med de i afsnit 3.3 og 3.5 nævnte forslag om personundersøgelse af den anbragte og undersøgelse af besøgendes effekter. Således er det en betingelse for undersøgelse, at personalet først har forsøgt at imødegå den pågældende risiko ved anvendelse af scanner. Dette krav udspringer af en betragtning om, at det er mindre indgribende for den anbragte eller den besøgende, at der anvendes en scanner end, at der foretages en manuel undersøgelse.

Indgrebsmuligheden vil omfatte personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform, jf. servicelovens § 108, med sikrede afdelinger, samt besøgende til disse personer. Den foreslåede bestemmelse kan ikke anvendes overfor boformens personale.

Scannere kan anvendes på hele boformens areal, dvs. såvel indendørs som udendørs, og undersøgelsen foretages af boformens personale. Undersøgelsen kan tillige foretages af visse eksterne personer, såfremt de er hyret til opgaven.

Hvis personalet ved hjælp af scannere finder effekter hos en anbragt, der findes behov for at inddrage, kan der uden retskendelse træffes afgørelse efter servicelovens § 137 i om inddragelse heraf, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Afgørelsen om inddragelse kan opretholdes, så længe det af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn er påkrævet.

Hvis personalet ved hjælp af scannere finder effekter hos en besøgende, der af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke bør bringes ind i boformen, kan effekterne, efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 8, tilbageholdes og opbevares i et aflåst rum eller skab under besøget og udleveres til den besøgende, når den pågældende forlader boformen.

3.3. Indførelse af mulighed for undersøgelse af den anbragte person

3.3.1. Gældende ret

Efter servicelovens § 137 h kan der træffes afgørelse om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 på baggrund af en straffesag.

Der er ikke regulering i serviceloven, der giver personalet i boformer efter servicelovens § 108, herunder personalet i boformer med sikrede afdelinger, mulighed for at undersøge, om den anbragte person har effekter på sin person, der findes behov for at inddrage af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet uden den pågældendes informerede samtykke.

3.3.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

På baggrund af de erfaringer med de eksisterende indgrebsmuligheder efter kapitel 24 a, der fremgår af afsnit 1.1, og dialog med Region Sjælland er det ministeriets vurdering, at der er behov for at skabe mulighed for, at personalet i boformer med sikrede afdelinger efter servicelovens § 108 kan undersøge, om en anbragt person har effekter på sin person, som det er nødvendigt at inddrage af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet, uden den pågældendes informerede samtykke. Det kunne for eksempel være knive, der kan anvendes som våben, eller usb-stik, der indeholder børnepornografi. Det kunne også være mobiltelefoner, smartphones eller lignende, som besiddes af en beboer med domsvilkår om overvåget telefon og internet.

Behovet skal især ses i lyset af de sager, hvor anbragte har fortsat deres kriminelle adfærd, f.eks. ved at en pædofilidømt anbragt har haft kontakt til mindreårige via telefon eller internet.

Ministeriet finder endvidere, at personundersøgelse er en naturlig forlængelse af den eksisterende indgrebsmulighed i servicelovens § 137 h om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den gældende indgrebsmulighed i servicelovens § 137 h om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum

og ejendele suppleres af en mulighed for, at der kan træffes afgørelse om undersøgelse af, hvilke effekter den anbragte har på sin person, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Det kunne for eksempel være i situationer, hvor der er mistanke om, at den anbragte opbevarer en lommekniv i sine knæstrømper, og at den pågældende vil anvende den som våben. Det kunne også være i situationer, hvor der er mistanke om, at en anbragt, der har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, opbevarer et simkort eller en smartphone på sin person.

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelsen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 1. Lederen af boformen og lederens stedfortræder kan dog træffe foreløbige afgørelser, jf. servicelovens § 137 f, stk. 2. Indgrebet kan udføres af ansatte i boformen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 4.

Undersøgelse af den anbragte person kan alene foretages ved begrundet mistanke om, at den anbragte er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Der foreligger begrundet mistanke, når personalet har en begrundelse for mistanken. En sådan begrundelse kan for eksempel være, at personalet har set den anbragte lægge en kniv ned i sit undertøj. Der stilles således højere krav til mistanke, der kan begrunde en personundersøgelse end ved undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele.

Forud for undersøgelse af den anbragte person skal personalet have forsøgt at imødegå den pågældende risiko ved anvendelse af en scanner, jf. den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 2, i serviceloven. Personundersøgelse kan således alene foretages, når der efter anvendelse af scanner (fortsat) er begrundet mistanke om, at den anbragte er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Dette krav udspringer af en betragtning om, at det er mindre indgribende for den anbragte, at der anvendes scannere end, at der foretages en personundersøgelse.

Indgrebsmuligheden vil omfatte personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108, med sikrede afdelinger.

Undersøgelsen af, hvilke effekter en anbragt har i sin besiddelse på sin person, kan have karakter af legemsbesigtigelse, der ikke kræver egentlig afklædning, men f.eks. opknapning af en skjorte eller opsmøgning af et ærme for at se efter skjulte effekter.

Derudover kan der også foretages en nærmere undersøgelse af den anbragte, der kræver afklædning, hvor beføling af legemet er et led i selve undersøgelsen. Forslaget skaber ikke mulighed for, at personalet kan undersøge den anbragte persons kropsåbninger.

Undersøgelse må ikke gennemføres, hvis det efter indgrebs formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb (proportionalitetsprincippet). Undersøgelse skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader (skånsomhedsprincippet).

Der skal altid deltage mindst to ansatte ved undersøgelser omfattet af den foreslåede bestemmelse. En undersøgelse af, hvilke effekter den anbragte har på sin person, skal gennemføres af to personer af samme køn som den anbragte, hvis den indebærer afklædning. For at mindske den anbragtes følelse af at blive krænkede skal undersøgelsen foretages af den person, som det skønnes, at den anbragte vil have det bedst med at blive undersøgt af. Således må det antages at være forskelligt fra anbragt til anbragt, om den pågældende vil føle sig mindst krænkede ved, at undersøgelsen foretages af vedkommendes sædvanlige pædagog eller af en pædagog, som den anbragte ikke har noget at gøre med til daglig.

Undersøgelsen kan foretages på hele boformens areal, dvs. såvel indendørs som udendørs. Afklædning skal dog foretages indendørs. Undersøgelsen foretages af boformens personale. Undersøgelsen kan tillige foretages af visse eksterne personer, såfremt de er hyret til opgaven.

Hvis personalet i forbindelse med personundersøgelsen finder effekter, der findes behov for at inddrage, kan der uden retskendelse træffes afgørelse efter servicelovens § 137 i om inddragelse heraf, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Afgørelsen om inddragelse kan opretholdes, så længe det er påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Der kan ikke træffes afgørelse om undersøgelse af den anbragtes person, hvis formålet med indgrebet kan nås ved mindre indgribende initiativer, herunder en pædagogisk indsats, jf. § 137 f, stk. 5, i serviceloven.

3.4. Indførelse af mulighed for åbning og kontrol af post til den anbragte

3.4.1. Gældende ret

Der er ikke regulering i serviceloven, der giver personalet i boformer efter servicelovens § 108, herunder personalet i boformer med sikrede afdelinger, mulighed for at åbne og kontrollere post til den anbragte person uden den pågældendes informerede samtykke.

3.4.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Ministeriet vurderer, at det efter den nugældende retstilstand er meget svært eller umuligt for personalet at sikre, at anbragte ikke har adgang til effekter, som det kan være nødvendigt at inddrage af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet, når de anbragte har mulighed for at få sådanne effekter tilsendt.

På baggrund af de erfaringer med de eksisterende indgrebsmuligheder efter kapitel 24 a, der fremgår af afsnit 1.1, og dialog med Region Sjælland er det ministeriets vurdering, at der, for at sikre formålet med anbringelsen i en boform efter servicelovens § 108 på baggrund af en strafferetlig afgørelse, er behov for regulering i serviceloven, der skaber mulighed for, at personalet kan undersøge og kontrollere post til den anbragte uden den anbragtes informerede samtykke.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den gældende indgrebsmulighed i servicelovens § 137 h om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele suppleres af en mulighed for, at der uden retskendelse kan træffes afgørelse om åbning og kontrol af post til den anbragte, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Det kunne for eksempel være i situationer, hvor der er konkret mistanke om, at den anbragte får tilsendt euforiserende stoffer eller våben, som besiddes i strid med lovgivningen, herunder lovgivningen om euforiserende stoffer og lovgivningen om våben m.v. Såfremt der er nedlagt forbud mod enheder, der muliggør internetadgang, efter den foreslåede bestemmelse i § 137 g, stk. 4, kunne det også være en smartphone eller lignende. Ellers gælder dette kun personer, der har domsvilkår om overvåget brug af telefon og internet. Endelig kan det også være lovlige genstande, for eksempel en urtekniv eller en lighter, som der er nærliggende risiko for, at den anbragte vil anvende til at true ordenen eller sikkerheden med, herunder til kriminelle formål. Det foreslås, at post, som ikke bør udleveres, skal tilbagesendes, men dog også kan tilbageholdes, så længe det af sikkerhedsmæssige hensyn er påkrævet.

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelsen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 1. Lederen af boformen og lederens stedfortræder kan dog træffe foreløbige afgørelser, jf. servicelovens § 137 f, stk. 2. Indgrebet kan udføres af ansatte i boformen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 4.

Åbning og kontrol af post kan alene foretages ved mistanke om, at posten indeholder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Ved mistanke forstås, at der med rimelig grund foreligger mistanke om, at posten indeholder de netop nævnte effekter. Hvis der med rimelig grund foreligger mistanke om, at der er begået en strafbar lovovertrædelse, skal personalet kontakte politiet.

Den foreslåede indgrebsmulighed omfatter alene fysisk post, dvs. fysiske breve og pakker. Med forslaget gives der ikke adgang til, at personalet kan læse den anbragtes breve, men alene åbne brevene for at tjekke om brevet indeholder ulovlige genstande, som f.eks. euforiserende stoffer.

Indgrebsmuligheden vil omfatte personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 med sikrede afdelinger.

Hvis personalet i forbindelse med åbning og kontrol af post finder effekter, der findes behov for at inddrage, kan der træffes afgørelse efter servicelovens § 137 i om inddragelse heraf, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Afgørelsen om inddragelse kan oprettholdes, så længe det er påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Der kan ikke træffes afgørelse om åbning og kontrol af post, hvis formålet med indgrebet kan nås ved mindre indgribende initiativer, herunder en pædagogisk indsats, jf. § 137 f, stk. 5, i serviceloven. Det kan for eksempel være, at personalet efter aftale med den anbragte påser den anbragtes åbning af posten.

Forinden der foretages kontrol eller åbning af post til den anbragte, skal den anbragte have mulighed for at afvise modtagelsen af den pågældende post. Såfremt den anbragte afviser modtagelsen, skal personalet i boformen sende posten retur til afsender. Hvis dette ikke er muligt, skal personalet destruere posten. Efter forslaget har en anbragt person ret til ukontrolleret brevveksling med offentlige myndigheder, advokater, værger og bistandsværger. Den foreslåede bestemmelse er begrundet i hensynet til den pågældendes retssikkerhed.

3.5. Indførelse af mulighed for undersøgelse og opbevaring af effekter for besøgende

3.5.1. Gældende ret

Der er ikke regulering i serviceloven, der giver personalet i boformer efter servicelovens § 108, herunder personalet i boformer med sikrede afdelinger, mulighed for at foretage undersøgelse af, om besøgende bringer effekter ind i boformen, som det er nødvendigt at forhindre kommer ind i boformen af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

3.5.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Ministeriet vurderer, at det efter den nugældende retstilstand er meget svært eller umuligt for personalet at sikre, at besøgende ikke bringer effekter ind, som det er nødvendigt at forhindre kommer ind i boformen af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

På baggrund af de erfaringer med de eksisterende indgrebsmuligheder efter kapitel 24 a, der fremgår af afsnit 1.1, og dialog med Region Sjælland er det ministeriets vurdering, at der, når det handler om besøgende i boformer med sikrede afdelinger, er et særligt behov for at sikre, at de besøgende ikke bringer effekter ind, som det er nødvendigt at forhindre kommer ind i boformen af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der skabes hjemmel til, at der kan træffes afgørelse om undersøgelse af effekter, der bringes ind af besøgende til anbragte i boformer med sikrede afdelinger, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Afgørelsen træffes over for såvel den besøgende som den anbragte person, hvilket giver begge personer klageadgang efter servicelovens § 137 l.

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelsen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 1. Lederen af boformen og lederens stedfortræder kan dog træffe foreløbige afgørelser, jf. servicelovens § 137 f, stk. 2. Indgrebet kan udføres af ansatte i boformen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 4.

Indgreb efter bestemmelsen kan alene foretages ved mistanke om, at den besøgende medbringer effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Ved mistanke forstås, at der med rimelig grund foreligger mistanke om, at den besøgende medbringer de netop nævnte effekter. Såfremt indgrebet indebærer beføling på den besøgendes person, skal der dog foreligge begrundet mistanke, jf. nedenfor. Hvis der med rimelig grund foreligger mistanke om, at der er begået en strafbar lovovertrædelse, skal personalet kontakte politiet.

Undersøgelsen kan bestå i visitation af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet, og nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter. Denne form for visitation kan foretages ved at klappe og beføle uden på tøjet, hvorved det kan undersøges, om den besøgende har effekter gemt i tøjet, i lommerne eller på kroppen under tøjet. En sådan visitation skal i givet fald foretages af personale af samme køn som den besøgende.

Visitation af den besøgendes tøj kan endvidere foretages ved, at den besøgende opfordres til at fremvise genstande, som den pågældende har i lommer m.v. Der vil ligeledes kunne foretages en nærmere undersøgelse af den besøgendes medbragte effekter, herunder tøj, som den besøgende ikke er iført. Den nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter kan bestå i gennemsyn og undersøgelse af lommer, tasker m.v., ligesom lommer og tasker m.v. kan tømmes med henblik på eftersyn af indholdet.

Det er forudsat, at nærmere undersøgelse af effekter, som den besøgende bærer på sin krop, alene kan foretages, hvis der i det enkelte tilfælde er en begrundet mistanke om, at den besøgende vil foretage indsmugling. Der foreligger begrundet mistanke, når personalet har en begrundelse for mistanken. En sådan begrundelse kan for eksempel være, at personalet har set den besøgende lægge en kniv ned i sin lomme. Der stilles således højere krav til mistanken ved undersøgelse af effekter, som den besøgende bærer på sin krop, end ved undersøgelse af effekter, som den besøgende ikke bærer på sin krop.

Forud for undersøgelsen skal personalet have forsøgt at imødegå den pågældende risiko ved anvendelse af scanner efter den foreslåede § 137 h, stk. 2. Undersøgelsen kan således alene foretages, når der efter anvendelse af scanner (fortsat) er begrundet mistanke om, at den besøgende er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Dette krav udspringer af en betragtning om, at det er mindre indgribende for den besøgende, at der anvendes scannere end, at der foretages en manuel undersøgelse.

Hvis den besøgende nægter at lade sit tøj eller sine effekter undersøge, kan undersøgelsen ikke gennemtvinges. Personalet kan i disse tilfælde afvise besøget.

Forslaget omfatter ikke besøgende til personer, der er anbragt i boformer, der ikke har sikrede afdelinger.

Bestemmelsen i servicelovens § 137 f, stk. 5, finder anvendelse, og der skal således foretages en vurdering af, om formålet med indgrebet kan nås ved mindre indgribende initiativer. Personalet skal dermed f.eks. forud for undersøgelsen tilbyde de besøgende at lade tasker stå i et aflåst rum eller skab under besøget.

3.6. Indførelse af mulighed for brug af afskærmningslokale

3.6.1. Gældende ret

Servicelovens § 127, stk. 1, fastslår, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person for at forhindre denne i at forlade boligen eller for at føre denne tilbage til boligen, når der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko, og lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt. Bestemmelsen omfatter personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter servicelovens §§ 83-87, behandling efter servicelovens §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104, og som ikke samtykker til foranstaltningen. Bestemmelsen omfatter både personer, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108, på baggrund af en strafferetlig afgørelse, afsagt ved dom eller kendelse, og personer, hvor dette ikke er tilfældet.

Serviceloven indeholder ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om anbringelse af personer i et afskærmningslokale.

3.6.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Personer, der anbringes i boformer med sikrede afdelinger på baggrund af en straffesag, kan nogle gange være stærkt fysisk udadreagerende og voldsomme, og der kan opstå situationer, hvor de er til fare for sig selv og andre, herunder andre medbeboere og personalet.

Den gældende bestemmelse i servicelovens § 127, stk. 1, om tilbageførelse til boligen indeholder ikke hjemmel til at anbringe borgeren i et lokale med låst dør, indtil faren er ophørt. Ministeriet finder derfor, at bestemmelsen er utilstrækkelig, når det handler om at varetage sikkerheden for anbragte i boformer med sikrede afdelinger, samt disses medbeboere og personalet i boformerne.

Det er ministeriets vurdering, at der af hensyn til beboeren selv, andre beboere og personalet er behov for at tilvejebringe en hjemmel til, at personalet i boformer med sikrede afdelinger kan anbringe udadreagerende beboere i et afskærmningslokale, indtil faren er ophørt. Anbringelse i et afskærmningslokale vil kunne forhindre, at en udadreagerende beboer påfører andre beboere eller personalet skade, ligesom det vil kunne forhindre beboeren i at ødelægge indbo på eget værelse eller at anvende dette indbo til at påføre sig selv skade. Endvidere vil det kunne berolige den anbragte at blive anbragt i et lokale for sig, hvor vedkommende kan falde til ro.

Det er endvidere ministeriets vurdering, at en sådan hjemmel vil kunne mindske antallet af magtanvendelser efter servicelovens kapitel 24.

3.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der skabes hjemmel til, at der kan træffes afgørelse om, at anbragte i en boform efter § 108 med sikrede afdelinger, skal anbringes i et afskærmningslokale, når der er overhængende fare for, at den anbragte skader sig selv eller andre.

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelsen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 1. Lederen af boformen og lederens stedfortræder kan dog træffe foreløbige afgørelser, jf. servicelovens § 137 f, stk. 2. Indgrebet kan udføres af ansatte i boformen, jf. servicelovens § 137 f, stk. 4.

Forslaget skaber mulighed for anbringelse i et aflåst afskærmningslokale i op til to timer, men anbringelsen skal bringes til ophør straks, når betingelserne for at gennemføre indgrebet ikke længere er til stede. Der kan således være tilfælde, hvor den anbragte person for eksempel efter en halv time falder til ro, og der dermed ikke længere er grundlag for at gennemføre indgrebet.

Det er en forudsætning for anbringelse i afskærmningslokale, at indgrebet er forsvarligt og ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for den anbragte, og at den anbragte ikke er selvmordstruet. Derudover er det en forudsætning, at den anbragte har tilkaldemuligheder fra afskærmningslokalet. Den pågældende skal være i stand til at betjene tilkaldemulighederne, og personalet skal via disse kunne tilkaldes. Den anbragte skal endvidere have adgang til toilet og vand, og der skal iværksættes jævnlig overvågning i det tidsrum, hvor den pågældende er låst inde. Afskærmningslokalet skal være udstyret med et vindue, så personalet kan føre tilsyn med den anbragte uden at skulle åbne døren ind til afskærmningslokalet.

Bestemmelsen i servicelovens § 137 f, stk. 5, om, at der alene kan ske indgreb, hvis formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan nås ved mindre indgribende initiativer, herunder en pædagogisk indsats, finder anvendelse.

Ministeriet vil i 2021 se på udviklingen i antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, da det er hensigten, at hjemlen til anbringelse af udadreagerende beboere i afskærmningslokale skal formindske antallet af magtanvendelser og øvrige indgreb i selvbestemmelsesretten.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget får kommunerne supplerende indgrebsmuligheder til at sikre fuldbyrdelsen af de strafferetlige foranstaltninger, som kommunerne udmønter på det sociale område over for personer, der er frihedsberøvet og anbragt i boformer efter serviceloven med sikrede afdelinger. De foreslåede indgrebsmuligheder vil lette personalets arbejde med at sikre ordenen og sikkerheden, herunder forebygge og forhindre kriminalitet, i boformerne.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for kommuner, stat og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget kan få konsekvenser for retssikkerheden for borgere med nedsat psykisk funktionsevne, der bor i boformer med sikrede afdelinger, samt for besøgende til disse borgere, idet kommunernes muligheder for at foretage indgreb i de pågældende borgers selvbestemmelsesret udvides. Der er dog opstillet en række betingelser for at foretage indgreb, herunder at indgrebet skal være nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn eller for at forebygge eller

forhindre ny kriminalitet, samt at indgrebet skal være proportionalt. Dertil kommer, at borgerne har mulighed for at klage over de afgørelser om indgreb, der træffes efter lovforslaget. Hensynet til borgernes retssikkerhed er således varetaget.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. oktober 2017 til den 6. november 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Amnesty International, Ankestyrelsen, Civilstyrelsen, Dansk Handicapforbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykologforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, FOA, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, HK/kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landforeningen KRIM, Landsforeningen LEV, Lægeforeningen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Procesbevillingsnævnet, Region Sjælland, Retslægerådet, Retssikkerhedsfonden, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, samtlige byretter, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Øst, Socialt Lederforum, Statsforvaltningen, Vestre Landsret og Østre Landsret.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Forslaget kan få konsekvenser for borgernes retssikkerhed, idet kommunerne gives yderligere beføjelser. Der er dog opstillet en række betingelser for anvendelse af beføjelserne, hvorfor hensynet til borgernes retssikkerhed er varetaget.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af servicelovens § 137 e, stk. 1, at der efter reglerne i lovens kapitel 24 a kan træffes afgørelse om indgreb, jf. §§ 137 g-137 j, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform efter § 108 i serviceloven, i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Det foreslås, at § 137, stk. 1, ophæves, og at der i stedet indsættes tre nye stykker, der tager højde for de foreslåede bestemmelser om at indføre særlige indgrebsmuligheder vedrørende boformer efter servicelovens § 108 med sikrede afdelinger og for besøgende til anbragte i boformer med sikrede afdelinger. Derudover præciseres det med de nye stykker, hvilke bestemmelser der kan træffes afgørelse om indgreb efter.

Med den foreslåede bestemmelse i § 137 e, stk. 1, kan der træffes afgørelse om indgreb efter de gældende bestemmelser i § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse er anbragt i en boform, jf. § 108.

Med den foreslåede bestemmelse i § 137 e, stk. 2, kan der træffes afgørelse om indgreb efter de foreslåede bestemmelser i § 137 h, stk. 3-5, og § 137 j, stk. 2, over for besøgende til personer, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 med sikrede afdelinger.

Med den foreslåede bestemmelse i § 137 e, stk. 3, kan der træffes afgørelse om indgreb efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 7, over for besøgende til personer, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 med sikrede afdelinger.

Ændringerne har til hensigt at skabe overblik over målgrupperne for de forskellige indgrebsmuligheder i servicelovens kapitel 24 a. Dette er af særlig betydning, da der med de foreslåede yderligere indgrebsmuligheder skelnes mellem forskellige målgrupper.

Med ændringen gøres det således for det første tydeligt, at målgruppen for indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1, er personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform, jf. § 108, i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse, herunder i en boform med sikrede afdelinger.

For det andet gøres det tydeligt, at målgruppen for indgreb efter § 137 h, stk. 3-5, og § 137 j, stk. 2, er personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Endeligt gøres det tydeligt, at målgruppen for indgreb efter § 137 h, stk. 7, er besøgende til personer, som er anbragt i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Til nr. 2

Det fremgår af servicelovens § 137 f, stk. 1, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om de i § 137 g-§ 137 j nævnte indgreb. Det fremgår endvidere af servicelovens § 137 f, stk. 2, at lederen af boformen og lederens stedfortræder kan træffe foreløbige afgørelser om indgreb efter § 137 g-§ 137 j.

Det foreslås, at henvisningerne i § 137 f, stk. 1 og 2, til § 137 g-§ 137 j ændres til § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2.

Med ændringen præciseres det, hvilke af indgrebene i servicelovens kapitel 24 a, kommunalbestyrelsen, lederen af boformen og lederens stedfortræder kan træffe afgørelse om.

Ændringerne foretages for at tydeliggøre, at der skal træffes afgørelse om indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2, mens der ikke skal træffes afgørelse efter de foreslåede bestemmelser i § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2.

Til nr. 3

Det fremgår af servicelovens § 137 f, stk. 4, at indgreb kan udføres af ansatte i boformer, jf. § 108. Det fremgår endvidere af servicelovens § 137 f, stk. 5, at det er en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgre-

bet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer.

Det foreslås, at der i § 137 f, stk. 4 og 5, indsættes en henvisning til § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2.

Med ændringen kommer det til fremover at fremgå, at bestemmelserne alene gælder for indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2, mens de ikke gælder for de foreslåede bestemmelser i § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2. Grunden til dette er, at der ved § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2, ikke er tale om indgreb, der skal træffes afgørelse om efter opfyldelse af en række betingelser.

Til nr. 4

Efter de gældende regler er det ikke muligt at nedlægge et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets eller andre enheder i boformer, jf. servicelovens § 108.

Det foreslås med § 137 g, stk. 4, i serviceloven, at driftsherren af en boform efter § 108 i serviceloven med sikrede afdelinger kan beslutte, at der i hele boformen nedlægges et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt disse muliggør internetadgang.

Det forbud, der efter bestemmelsen kan nedlægges, omfatter alene computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt enheden muliggør internetadgang. Forbuddet omfatter således ikke fastnettelefoner og mobiltelefoner, som ikke kan anvendes til at gå på internettet.

Forslaget omfatter udelukkende boformer, som har sikrede afdelinger. Forbuddet skal nedlægges i hele boformen og skal således omfatte såvel de åbne som de sikrede afdelinger.

Nedlæggelse af forbud skal besluttes af driftsherren af boformen. Med driftsherren menes der den myndighed, der driver boformen. Der er ikke tale om en afgørelse, og der er derfor ikke klageadgang. Beslutningen forudsætter ikke opfyldelse af materielle betingelser, ligesom der ikke knytter sig formkrav til beslutningen. Dog skal forbuddet fremgå af boformens husregler.

Forbuddet vil indebære, at det vil være forbudt for alle anbragte i en boform, som har sikrede afdelinger, at besidde og anvende de enheder, der er omfattet af forbuddet, mens de opholder sig indenfor boformens rammer. Forbuddet gælder således såvel boformens indendørs- som udendørsarealer, men ikke i forbindelse med den anbragtes eventuelle adgang.

Såfremt et generelt forbud nedlægges, skal driftsherren sørge for, at de anbragte i boformen på anden vis har adgang til internettet, for eksempel ved at der etableres et lokale med

computere med internetadgang, som de anbragte kan benytte sig af i et nærmere fastsat tidsrum. På denne måde får beboerne fortsat adgang til f.eks. at kommunikere med deres familier eller læse nyheder. De beboere, der har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, skal overvåges, når de anvender rummet. Der må ikke foretages elektronisk overvågning af de anbragtes internetaktivitet, men overvågningen skal foretages manuelt af boformens personale, dvs. via personligt opsyn.

Ministeriet vil i 2021 tage stilling til, om der fortsat er behov for den foreslåede hjemmel. Dette skal ses i lyset af, at det til den tid er undersøgt, om det er muligt at jamme internetsignalet, jf. bekendtgørelse nr. 1431 af 1. december 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Overskriften til den gældende bestemmelse i § 137 h er *Undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele*.

Det foreslås, at den ændres til *Undersøgelser*, således at overskriften tager højde for forslaget om supplerende undersøgelsesmuligheder i servicelovens § 137 h.

Til nr. 6

Efter den gældende bestemmelse i § 137 h kan der uden retskendelse træffes afgørelse om undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele, når dette skønnes nødvendigt af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Der skal altid deltage mindst to ansatte ved undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele.

Der er ikke en selvstændig bestemmelse i serviceloven om muligheden for anvendelse af scannere for at forhindre, at anbragte eller besøgende til anbragte besidder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med.

Med den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 2, tydeliggøres det, at der i boformer med sikrede afdelinger kan anvendes scannere for at forhindre, at anbragte eller besøgende til anbragte besidder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med.

Anvendelse af scannere kan ske rutinemæssigt for at undersøge, om den anbragte eller besøgende opbevarer genstande på sin person, som kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med. Det kunne f.eks. være en kniv. Det kunne også være en smartphone, som en anbragt med domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, opbevarer på sin person.

Med scannere menes håndscannere, lufthavnsscannere o.lign.

Forslaget om anvendelse af scannere skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i § 137 h, stk. 3, og § 137 h, stk. 7, om personundersøgelse af den anbragte og undersøgelse af besøgendes effekter. Således er det en betingelse for undersøgelse, at personalet først har forsøgt at imødegå den pågældende risiko ved anvendelse af scanner. Dette krav udspringer af en betragtning om, at det er mindre indgribende for den anbragte eller den besøgende, at der anvendes scannere end, at der foretages en manuel undersøgelse.

Indgrebsmuligheden vil omfatte personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108, med sikrede afdelinger, samt besøgende til disse personer. Den foreslåede bestemmelse kan ikke anvendes overfor boformens personale.

Scannere kan anvendes på hele boformens areal, dvs. såvel indendørs som udendørs, og undersøgelsen foretages af boformens personale. Undersøgelsen kan tillige foretages af visse eksterne personer, såfremt de er hyret til opgaven. Den eksterne person skal have den fornødne fagkyndige ekspertise til at forestå undersøgelsen.

Hvis personalet ved hjælp af scannere finder effekter hos en anbragt, der findes behov for at inddrage, kan der uden retskendelse træffes afgørelse efter servicelovens § 137 i om inddragelse heraf, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Afgørelsen om inddragelse kan opretholdes, så længe det af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn er påkrævet.

Hvis personalet ved hjælp af scannere finder effekter hos en besøgende, der af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke bør bringes ind i boformen, kan effekterne, efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 8, tilbageholdes og opbevares i et aflåst rum eller skab under besøget og udleveres til den besøgende, når den pågældende forlader boformen.

Anvendelse af scanner udgør ikke en afgørelse, og der er derfor ikke klageadgang. Anvendelsen forudsætter ikke opfyldelse af materielle betingelser, ligesom der ikke knytter sig formkrav til anvendelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2. i de almindelige bemærkninger.

Efter de gældende regler i serviceloven er det ikke muligt uden den pågældendes informerede samtykke at undersøge, om en anbragt har effekter på sin person, der findes behov for at inddrage af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 3, gives der mulighed for, at der i boformer med sikrede afdelinger kan træffes afgørelse om undersøgelse af, hvilke effekter den anbragte har på sin person, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Der er tale om en afgørelse, som kan påklages efter servicelovens § 137 l.

Forslaget skaber mulighed for undersøgelse af overflader på den anbragte persons krop for effekter. Personalet kan for eksempel undersøge, om en person har en lommekniv i strømperne eller et usb-stik, der indeholder børnepornografi, sat fast med hæfteplaster på sin person. For personer, som har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, skaber bestemmelsen f.eks. mulighed for, at personalet kan undersøge, om den anbragte opbevarer en mobiltelefon eller et simkort, så det kan sikres, at den strafferetlige afgørelse udmøntes efter sit formål.

Undersøgelsen af, hvilke effekter en anbragt har i sin besiddelse på sin person, kan have karakter af legemsbesigtigelse, der ikke kræver egentlig afklædning, men f.eks. opknapping af en skjorte eller opsmøgning af et ærme for at se efter skjulte effekter.

Derudover kan der også foretages en nærmere undersøgelse af den anbragte, der kræver afklædning, hvor beføling af legemet er et led i selve undersøgelsen. Forslaget skaber ikke mulighed for, at personalet kan undersøge den anbragte persons kropsåbninger.

Undersøgelse må ikke gennemføres, hvis det efter indgrebs formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb (proportionalitetsprincippet). Heri ligger, at det er en betingelse for personundersøgelse, at personalet først har forsøgt at imødegå den pågældende risiko ved anvendelse af scanner efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 2, i serviceloven. Dette krav udspringer af en betragtning om, at det er mindre indgribende for den anbragte, at der anvendes scannere end, at der foretages en personundersøgelse. Undersøgelsen skal endvidere foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader (skånsomhedsprincippet).

Undersøgelse af den anbragte person kan alene foretages ved begrundet mistanke om, at den anbragte er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Der foreligger begrundet mistanke, når personalet har en begrundelse for mistanken. En sådan begrundelse kan for eksempel være, at personalet har set den anbragte lægge en kniv ned i sit undertøj. Der stilles således højere krav til mistanken ved personundersøgelse end ved undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele efter den gældende § 137 h i serviceloven.

Der skal altid deltage mindst to ansatte ved undersøgelser omfattet af den foreslåede bestemmelse. En undersøgelse af, hvilke effekter den anbragte har på sin person, skal gennemføres af to personer af samme køn som den anbragte, hvis undersøgelsen indebærer afklædning. For at formindske den anbragtes følelse af at blive krænkede skal undersøgelsen foretages af den person, som det skønnes, at den anbragte vil have det bedst med at blive undersøgt af. Således må det an-

tages at være forskelligt fra anbragt til anbragt, om den pågældende vil føle sig mindst krænket ved, at undersøgelsen foretages af vedkommendes sædvanlige pædagog eller af en pædagog, som den anbragte ikke har noget at gøre med til daglig.

Undersøgelsen kan foretages på hele boformens areal, dvs. såvel indendørs som udendørs. Afklædning skal dog foretages indendørs. Undersøgelsen foretages af boformens personale. Undersøgelsen kan tillige foretages af visse eksterne personer, såfremt de er hyret til opgaven.

Hvis indgrebsmuligheden ikke er tilstrækkelig, f.eks. hvis den anbragte sætter sig til modværge, kan ledelse og personale overveje at rette henvendelse til politiet. Det kan f.eks. være, hvis den anbragte skubber til, slår ud efter eller sparker personalet i forbindelse med, at personalet vil undersøge personen. I det enkelte tilfælde vil den nærmere håndtering da være op til politiet.

Hvis personalet i forbindelse med undersøgelsen finder effekter, der findes behov for at inddrage af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet, kan der træffes afgørelse herom, jf. servicelovens § 137 i. Afgørelsen om inddragelse kan opretholdes, så længe det af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn er påkrævet.

Ifølge servicelovens § 137 f, stk. 5, er det en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer. Der kan således alene foretages personundersøgelse efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 3, når en socialpædagogisk indsats er utilstrækkelig til at varetage ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder forebygge eller forhindre kriminalitet. Dette indebærer, at personalet som udgangspunkt skal have forsøgt at overtale den anbragte til at fortælle, om den pågældende har genstande omfattet af bestemmelsen på sin person, så den pågældende får mulighed for at udlevere dem frivilligt.

Indgreb efter bestemmelsen skal registreres og indberettes til kommunalbestyrelsen efter reglerne i servicelovens § 137 m.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3. i de almindelige bemærkninger.

Efter de gældende regler er det ikke muligt uden retskendelse at åbne og kontrollere post til den anbragte.

Det foreslås med § 137 h, stk. 4, at der uden retskendelse kan træffes afgørelse om åbning og kontrol af post til anbragte i boformer efter servicelovens § 108 med sikrede afdelinger. Det er en betingelse for at gennemføre indgrebet, at det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Åbning og kontrol af post kan således alene foretages ved mistanke om, at posten indeholder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at

begå ny kriminalitet. Ved mistanke forstås, at der med rimelig grund foreligger mistanke om, at posten indeholder de netop nævnte effekter. Hvis der med rimelig grund foreligger mistanke om, at der er begået en strafbar lovovertrædelse, skal personalet kontakte politiet.

En afgørelse efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 4, i serviceloven kan påklages efter servicelovens § 137 l.

Den foreslåede indgrebsmulighed omfatter alene fysisk post, dvs. fysiske breve og pakker. Med forslaget gives der ikke adgang til, at personalet kan læse den anbragtes breve, men alene åbne brevene for at tjekke om brevet indeholder ulovlige genstande, som f.eks. euforiserende stoffer.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 4, 2. pkt., skal indgrebet gennemføres i den anbragtes påsyn. Hvis den anbragte bliver voldelig i forbindelse med indgrebet, kan ledelse og personale overveje at rette henvendelse til politiet. Det kan f.eks. være, hvis den anbragte skubber til, slår ud efter eller sparker personalet i forbindelse med, at personalet vil kontrollere en pakke. I det enkelte tilfælde vil den nærmere håndtering være op til politiet.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 4, 3. pkt., kan indgrebet gennemføres uden den anbragtes påsyn, hvis det er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Det kan for eksempel være i situationer, hvor der er nærliggende risiko for, at den anbragte vil være voldelig over for personalet i forbindelse med gennemførelse af indgrebet, eller fordi der er grund til at antage, at posten indeholder farlige genstande, hvor det kan udgøre en sikkerhedsrisiko at åbne posten i den anbragtes påsyn. Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 4, 4. pkt., at den anbragte, hvis vedkommende ikke har overværet åbningen af post, skal orienteres straks herefter.

Forinden der foretages kontrol eller åbning af post til den anbragte, skal den anbragte have mulighed for at afvise modtagelsen af den pågældende post. Såfremt den anbragte afviser modtagelsen, skal personalet i boformen sende posten retur til afsender. Hvis dette ikke er muligt, skal personalet destruere posten. Dette kan f.eks. være tilfælde, hvor der ikke står afsender på brevet eller pakken.

Hvis personalet i forbindelse med undersøgelsen, jf. den foreslåede § 137 h, stk. 4, finder effekter, der findes behov for at inddrage af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet, kan der træffes afgørelse herom, jf. servicelovens § 137 i. Afgørelsen om inddragelse kan opretholdes, så længe det af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn er påkrævet.

Det er efter servicelovens § 137 f, stk. 5, en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer, f.eks. at den anbragte overtales til at åbne posten i personalets påsyn og give mulighed for, at personalet kontrollerer den.

Indgreb efter bestemmelsen skal registreres og indberettes til kommunalbestyrelsen efter reglerne i servicelovens § 137 m.

Det foreslås med § 137 h, stk. 5, at post, der ikke bør udleveres til den anbragte, skal sendes tilbage til afsenderen, men kan tilbageholdes i en periode, så længe det er påkrævet af sikkerhedsmæssige hensyn. Dette kunne for eksempel være i situationer, hvor personalet har mistanke om, at posten indeholder sprængstoffer.

Det foreslås med § 137 h, stk. 6, at den anbragte skal have ret til ukontrolleret brevveksling med offentlige myndigheder, advokater, værger og bistandsværger. En tilsvarende bestemmelse fremgår ikke af de gældende regler, da åbning og kontrol af den anbragtes post ikke er reguleret.

Efter den foreslåede bestemmelse fastsættes det, at der ikke er hjemmel i serviceloven til at åbne og kontrollere den anbragtes brevveksling med sin værge, offentlige myndigheder og en eventuel advokat. Den foreslåede regel er begrundet i hensynet til den pågældendes retssikkerhed. Personkredsen svarer til den angivne personkreds i den gældende bestemmelse i servicelovens § 137 g, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4. i de almindelige bemærkninger.

Efter de gældende regler er det ikke muligt at undersøge effekter, herunder tasker og pakker, som besøgende til anbragte bringer ind i en boform.

Det foreslås med § 137 h, stk. 7, at der kan træffes afgørelse om undersøgelse af effekter, herunder tasker og pakker, som besøgende til anbragte bringer ind i en boform med sikrede afdelinger. Det er en betingelse for at gennemføre indgrebet, at det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet. Indgreb efter bestemmelsen kan således alene foretages ved mistanke om, at den besøgende medbringer effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet. Ved mistanke forstås, at der med rimelig grund foreligger mistanke om, at den besøgende medbringer de netop nævnte effekter. Hvis der med rimelig grund foreligger mistanke om, at der er begået en strafbar lovovertrædelse, skal personalet kontakte politiet. Såfremt indgrebet indebærer beføling på den besøgendes person, skal der foreligge begrundet mistanke, jf. nedenfor.

Afgørelse om undersøgelse efter § 137 h, stk. 7, kan påklages efter servicelovens § 137 l. Afgørelsen træffes over for såvel den besøgende som den anbragte person, som den besøgende skal besøge. Dette giver begge personer mulighed for at klage over afgørelsen.

Undersøgelsen kan foretages på hele boformens areal, dvs. såvel indendørs som udendørs. I de fleste tilfælde skønnes det dog mest hensigtsmæssigt at tilrettelægge gennemførelsen af indgrebet, så det sker ved den besøgendes fremmøde. Undersøgelsen foretages som udgangspunkt af boformens

personale, men kan også foretages af visse eksterne personer, såfremt de er hyret til opgaven.

Undersøgelsen kan bestå i visitation af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet, og nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter. Denne form for visitation kan foretages ved at klappe og beføle uden på tøjet, hvorved det kan undersøges, om den besøgende har effekter gemt i tøjet, i lommerne eller på kroppen under tøjet. En sådan visitation skal i givet fald foretages af personale af samme køn som den besøgende.

Visitation af den besøgendes tøj kan endvidere foretages ved, at den besøgende opfordres til at fremvise genstande, som den pågældende har i lommer m.v. Der vil ligeledes kunne foretages en nærmere undersøgelse af den besøgendes medbragte effekter, herunder tøj, som den besøgende ikke er iført. Den nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter kan bestå i gennemsyn og undersøgelse af lommer, tasker m.v., ligesom lommer og tasker m.v. kan tømmes med henblik på eftersyn af indholdet.

Det er forudsat, at undersøgelse af effekter, som den besøgende bærer på sin krop, alene kan foretages, hvis der i det enkelte tilfælde er en begrundet mistanke om, at den besøgende vil foretage indsmugling. Der foreligger begrundet mistanke, når personalet har en begrundelse for mistanken. En sådan begrundelse kan for eksempel være, at personalet har set den besøgende lægge en kniv ned i sin lomme. Der stilles således højere krav til mistanken ved undersøgelse af effekter, som den besøgende bærer på sin krop, end ved undersøgelse af effekter, som den besøgende ikke bærer på sin krop.

Undersøgelse kan ikke indebære afklædning.

Hvis den besøgende nægter at lade sine effekter undersøge, kan undersøgelsen ikke gennemtvinges. Personalet kan i disse tilfælde afvise besøget. Efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 8, kan personalet, hvis de finder genstande i forbindelse med indgrebet, som ikke bør bringes ind i en boform med sikrede afdelinger, tilbageholde genstandene og opbevare dem i et aflåst rum eller skab i boformen under besøget. Effekterne skal udleveres til den besøgende, når den besøgende forlader boformen.

Personalet kan overlade til politiet at afgøre, om genstande, som bringes ind af besøgende, besiddes i strid med lovgivningen, herunder lovgivningen om våben.

Det er efter servicelovens § 137 f, stk. 5, en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer. Det kan for eksempel være, at personalet aftaler med den besøgende, at denne lader sine tasker blive i sin bil i forbindelse med besøget eller tilbyder den pågældende, at taskerne kan låses inde i et rum eller skab i boformen.

Indgreb efter bestemmelsen skal registreres og indberettes til kommunalbestyrelsen efter reglerne i servicelovens § 137 m, herunder den foreslåede bestemmelse i § 137 m, stk. 2, ifølge hvilken registreringen skal indeholde oplysninger om den besøgendes navn.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.5. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Overskriften til den gældende bestemmelse i § 137 j er *Aflåsning af den anbragtes bolig for natten*.

Det foreslås, at den ændres til *Aflåsning af den anbragtes bolig for natten og anbringelse i afskærmningslokale*, således at overskriften tager højde for den foreslåede bestemmelse om anbringelse i afskærmningslokale.

Til nr. 8

Efter de gældende regler er det ikke muligt at anbringe en beboer i et afskærmningslokale, når der er overhængende fare for, at den pågældende skader sig selv eller andre.

Det foreslås med § 137 j, stk. 2, 1. pkt., at der kan træffes afgørelse om, at anbragte i boformer med sikrede afdelinger skal anbringes i et afskærmningslokale, når der er overhængende fare for, at den pågældende skader sig selv eller andre.

Der er tale om en afgørelse, som kan påklages efter servicelovens § 137 l.

Anbringelse efter bestemmelsen skal ske i et særskilt lokale, der er indrettet til formålet. Den anbragtes eget værelse kan således ikke udgøre et afskærmningslokale. Lokalet skal være indrettet således, at det er egnet til, at der kan opholde sig fysisk udadreagerende beboere. Lokalet må f.eks. ikke indeholde effekter, som beboeren kan anvende til at skade sig selv eller andre med.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 137 j, stk. 2, 2. pkt., skal anbringelsen være så kortvarig som mulig og må ikke udstrækkes ud over to timer. Anbringelsen skal bringes til ophør straks, når betingelserne for at gennemføre indgrebet ikke længere er til stede. Der kan således være tilfælde, hvor den anbragte person for eksempel efter en halv time falder til ro, og der dermed ikke længere er grundlag for at gennemføre indgrebet.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 137 j, stk. 3, forudsætter gennemførelsen af indgrebet, at indgrebet er forsvarligt og ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for den anbragte, og at den anbragte ikke er selvmordstruet. Derudover er det en forudsætning, at den anbragte har tilkaldemuligheder fra afskærmningslokalet, som den pågældende er i stand til at betjene, og at personalet via disse kan tilkaldes, samt at den anbragte har adgang til toilet og vand, og at der iværksættes jævnlig overvågning i det tidsrum, hvor den pågældende er låst inde. Jævnlig overvågning kan f.eks. være

hvert 10. minut. Såfremt der er tale om en affektpræget beboer, skal et personalemedlem opholde sig ude foran afskærmningslokalet under hele anbringelsen, så personalemedlemmet kan føre hyppige tilsyn og vurdere de lyde, der eventuelt udgår fra afskærmningslokalet. Afskærmningslokalet skal være udstyret med et vindue, så personalet kan føre tilsyn med den anbragte uden at skulle åbne døren ind til afskærmningslokalet.

Bestemmelsen i servicelovens § 137 f, stk. 5, finder anvendelse. Det er således et krav, at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan nås ved mindre indgribende initiativer, herunder en pædagogisk indsats.

Indgreb efter bestemmelsen skal registreres og indberettes til kommunalbestyrelsen efter reglerne i servicelovens § 137 m.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.6. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Efter den gældende bestemmelse i servicelovens § 137 j, stk. 2, forudsætter afgørelse efter servicelovens § 137 j, stk. 1, om aflåsning af den anbragtes bolig for natten, at indgrebet er forsvarligt og ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for den anbragte, at den anbragte ikke er selvmordstruet, at den anbragte har tilkaldemuligheder fra boligen, som den pågældende er i stand til at betjene, og at personalet via disse kan tilkaldes, at den anbragte har adgang til toilet og vand i sin bolig, og at der iværksættes jævnlig overvågning i det tidsrum, hvor den pågældende er låst inde.

Med den foreslåede bestemmelse i § 137 j, stk. 2, der med lovforslaget bliver til stk. 3, gøres betingelserne gældende for anbringelse i afskærmningslokale efter den foreslåede § 137 j, stk. 2.

Ændringen medfører, at anbringelse i afskærmningslokale efter den foreslåede § 137 j, stk. 2, forudsætter, at indgrebet er forsvarligt og ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for den anbragte, og at den anbragte ikke er selvmordstruet. Derudover er det en forudsætning, at den anbragte har tilkaldemuligheder fra afskærmningslokalet, som den pågældende er i stand til at betjene, og at personalet via disse kan tilkaldes, samt at den anbragte har adgang til toilet og vand, og at der iværksættes jævnlig overvågning i det tidsrum, hvor den pågældende er låst inde. Jævnlig overvågning kan f.eks. være hvert 10. minut. Såfremt der er tale om en affektpræget beboer, skal et personalemedlem opholde sig ude foran afskærmningslokalet under hele anbringelsen, så personalemedlemmet kan føre hyppige tilsyn og vurdere de lyde, der eventuelt udgår fra afskærmningslokalet. Afskærmningslokalet skal være udstyret med et vindue, så personalet kan føre tilsyn med den anbragte uden at skulle åbne døren ind til afskærmningslokalet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.6 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af servicelovens § 137 l, stk. 1, at afgørelser om indgreb efter § 137 g-§ 137 j kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det foreslås, at henvisningen i § 137 l, stk. 1, til § 137 g-§ 137 j ændres til § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2.

Med ændringen præciseres det, hvilke af indgrebene i servicelovens kapitel 24 a, der kan påklages til Ankestyrelsen.

Ændringerne foretages med henblik på, at det fremover skal fremgå tydeligt, at indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2, kan påklages til Ankestyrelsen, mens der ikke kan klages over beslutninger truffet efter de foreslåede bestemmelser i § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2. Baggrunden for den manglende klageadgang ved foranstaltninger efter § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2, er, at der efter disse bestemmelser træffes beslutninger og ikke forvaltningsretlige afgørelser.

Til nr. 11

Servicelovens § 137 m indeholder regler om registrering og indberetning af indgreb foretaget efter servicelovens kapitel 24 a. Det fremgår af servicelovens § 137 m, stk. 1, at ethvert indgreb efter § 137 g-§ 137 j, der er eller har været iværksat, skal registreres inden for 24 timer.

Det foreslås, at henvisningen i § 137 m, stk. 1, til § 137 g-§ 137 j ændres til § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2.

Med ændringen præciseres det, hvilke af indgrebene i servicelovens kapitel 24 a, der skal registreres og indberettes.

Ændringerne foretages med henblik på, at det fremover skal fremgå tydeligt at indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2, skal registreres og indberettes, mens beslutninger truffet efter de foreslåede bestemmelser i § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2, ikke skal registreres og indberettes. Baggrunden for den manglende klageadgang ved foranstaltninger efter § 137 g, stk. 4, og § 137 h, stk. 2, er, at der efter disse bestemmelser træffes beslutninger og ikke forvaltningsretlige afgørelser.

Til nr. 12

Det fremgår af servicelovens § 137 m, stk. 1, hvilke oplysninger registreringen skal indeholde. Da der hidtil ikke har været hjemmel til at foretage indgreb overfor besøgende til de anbragte, foreslås det med bestemmelsen i § 137 m, stk. 2, at der stilles krav om, at registreringen af indgreb efter den foreslåede bestemmelse i § 137 h, stk. 7, skal indeholde oplysninger om den besøgendes navn.

Med ændringen bliver det et krav, at registreringen af undersøgelser af effekter, der bringes ind i en boform med sikrede afdelinger af en besøgende til en anbragt person, indeholder oplysninger om den besøgendes navn.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er hensynet til den besøgendes retssikkerhed.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2018.

Der er ikke medtaget en territorialbestemmelse, da det fremgår af servicelovens § 196, stk. 1, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 1543 af 13. december 2016 og § 1 i lov nr. 660 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 137 e, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Der kan træffes afgørelse om indgreb efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse er anbragt i en boform, jf. § 108.

Stk. 2. For personer, der er omfattet af stk. 1, og som er anbragt i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger, kan der endvidere træffes afgørelse om indgreb efter § 137 h, stk. 3-5, og § 137 j, stk. 2.

Stk. 3. Der kan træffes afgørelse om indgreb efter § 137 h, stk. 7, over for besøgende til personer, der er omfattet af stk. 1.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

2. I § 137 f, stk. 1 og 2, ændres »§ 137 g-§ 137 j« til: »§ 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

3. I § 137 f, stk. 4, indsættes efter »Indgreb«: »efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«, og i stk. 5 indsættes efter »indgreb«: »efter § 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

4. I § 137 g indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Driftsherren af en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan beslutte, at der i hele boformen nedlægges et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt disse muliggør internetadgang. Nedlægges der forbud efter 1. pkt.,

§ 137 e. Efter reglerne i dette kapitel kan der træffes afgørelse om indgreb, jf. § 137 g-§ 137 j, over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform, jf. § 108, i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Stk. 2. [...]

§ 137 f. Kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, træffer afgørelse om de i § 137 g-§ 137 j nævnte indgreb.

Stk. 2. Lederen af boformen, jf. § 108, og lederens stedfortræder kan dog træffe foreløbige afgørelser, jf. § 137 g-§ 137 j, om indgreb i tilfælde, hvor iværksættelse af indgrebet er uopsætteligt og ikke kan afvente, at sagen behandles af kommunalbestyrelsen. Foreløbige afgørelser, jf. 1. pkt., kan træffes af ledere og lederes stedfortrædere i boformer, jf. § 108, der drives af kommuner, regioner og private.

Stk. 3. [...]

Stk. 4. Indgreb kan udføres af ansatte i boformer, jf. § 108, der drives af kommuner, regioner eller private.

Stk. 5. Det er en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer.

§ 137 g. [...]

Stk. 2-3. [...]

skal driftsherren sørge for, at de anbragte i boformen på anden vis har adgang til internettet.«

5. *Overskriften* før § 137 h affattes således:

Undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele

»Undersøgelser«.

§ 137 h. [...]

6. I § 137 h indsættes som *stk. 2-8*:

»*Stk. 2.* I boformer, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan der anvendes scannere for at forhindre, at de anbragte eller besøgende til de anbragte besidder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med.

Stk. 3. Over for anbragte i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan der, når der foreligger begrundet mistanke om, at den anbragte er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet, og risikoen herved er forsøgt imødegået ved anvendelse af scanner efter *stk. 2*, træffes afgørelse om undersøgelse af, hvilke effekter den anbragte har på sin person. Der skal altid deltage mindst to ansatte ved undersøgelsen. En undersøgelse, der indebærer afklædning, må kun foretages og overværes af to ansatte personer af samme køn som den anbragte.

Stk. 4. Over for anbragte i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger kan der, når der foreligger mistanke om, at posten indeholder effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet, uden retskendelse træffes afgørelse om åbning og kontrol af post til den anbragte. Indgrebet skal ske i den anbragtes påsyn. Indgrebet kan dog gennemføres uden den anbragtes påsyn, hvis det er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Den anbragte skal i så fald orienteres straks efter, at indgrebet er gennemført.

Stk. 5. Post, der af grunde nævnt i *stk. 4*, ikke bør udleveres, skal tilbagesendes, men kan dog tilbageholdes, så længe det af sikkerhedsmæssige hensyn anses for påkrævet. Afsenderen skal gøres bekendt med tilbageholdelsen.

Stk. 6. En anbragt har ret til ukontrolleret brevveksling med offentlige myndigheder, advokater, værger og bistandsværger.

Stk. 7. Over for besøgende til en anbragt person, kan der, når der foreligger mistanke om, at den besøgende medbringer effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet, og risikoen herved er forsøgt imødegået ved anvendelse af scanner efter *stk. 2*, træffes afgørelse om undersøgelse af effekter, herunder tasker og pakker, der bringes ind i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger. Undersøgelsen kan endvidere omfatte den yderbeklædning, som den besøgende er iført ved fremmødet. Afgørelsen træffes over for såvel den besøgende som den anbragte person. Det er en forudsætning for undersøgelse af effekter, som den besøgende bærer på sin krop, at der foreligger begrundet mistanke om, at den besøgende vil foretage indsmugling.

Aflåsning af den anbragtes bolig for natten

§ 137 j. [...]

Stk. 2. Afgørelse om indgreb efter stk. 1 forudsætter, at

- 1) indgrebet er forsvarligt og ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for den anbragte,
- 2) den anbragte ikke er selvmordstruet,
- 3) den anbragte har tilkaldemulighed fra boligen, som den pågældende er i stand til at betjene, og at personalet via den kan tilkaldes,
- 4) den anbragte har adgang til toilet og vand i sin bolig og
- 5) der iværksættes jævnlig overvågning i det tidsrum, hvor den pågældende er låst inde.

§ 137 l. Afgørelser om indgreb, jf. § 137 g-§ 137 j, kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. [...]

§ 137 m. Ethvert indgreb, jf. § 137 g-§ 137 j, der er eller har været iværksat, skal registreres inden for 24 timer. Registreringen indberettes herefter uden ugrundet ophold af lederen af boformen, jf. § 108, eller lederens stedfortræder til den kommunalbestyrelse, der har pligt til at yde hjælp, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Registreringen skal indeholde oplysninger om

- 1) den anbragtes navn,
- 2) tidspunktet for indgrebet,
- 3) indgrebets varighed,
- 4) indgrebets art og
- 5) begrundelse for indgrebet.

Stk. 2-3. [...]

Stk. 8. Effekter, der af grunde nævnt i stk. 7, ikke bør bringes ind i en boform, jf. § 108, med sikrede afdelinger, kan tilbageholdes og opbevares i et aflåst rum eller skab under besøget og udleveres til den besøgende, når den pågældende forlader boformen. Det samme gælder effekter, der er fundet ved anvendelse af scanner efter stk. 2.«

7. *Overskriften før § 137 j* affattes således:

»Aflåsning af den anbragtes bolig for natten og anbringelse i afskærmningslokale«.

8. I § 137 j indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan træffes afgørelse om, at anbragte i en boform efter § 108 med sikrede afdelinger skal anbringes i et afskærmningslokale, når der er overhængende fare for, at den anbragte skader sig selv eller andre. Anbringelsen skal være så kortvarig som mulig og må ikke udstrækkes ud over to timer.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

9. I § 137 j, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, indsættes efter »stk. 1«: »og stk. 2«, i *nr. 3* indsættes efter »boligen«: »eller afskærmningslokalet«, og i *nr. 4* indsættes efter »sin bolig«: »eller afskærmningslokalet,«.

10. I § 137 l, *stk. 1*, ændres »§ 137 g-§ 137 j« til: »§ 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

11. I § 137 m, *stk. 1*, ændres »§ 137 g-§ 137 j« til: »§ 137 g, stk. 1 og 2, § 137 h, stk. 1, 3-5 og 7, § 137 i, stk. 1, og § 137 j, stk. 1 og 2«.

12. I § 137 m indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Registreringen efter stk. 1 skal for indgreb efter § 137 h, stk. 7, endvidere indeholde oplysninger om den besøgendes navn.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. april 2018.